

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
1 óra 60 fillér.
3 óra 1.80 fill.
Vidéken:
1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.

Telefon-szám 261.

Felelős szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

„500.000.”

Kolozsvár, július. 28.

(Calvin.) Gyászkeret illetné meg e számokat, e borzalmas számokat. Ötszázezer ember halálát jelzi, kiket korunk legiszonyatosabb betegsége az alkoholizmus rabol meg tőlünk évente.

Megdöbbenünk e horribilis számra. Félmilliónál veszünk tehát többet évente Európa lakosságából egy szenvedély által. És csodálatos, hogy a kormányok egyre-másra új és újabb fegyvernemek bevezetésével igyekeznek növelni az államok ellentállási erejét, nem vevén észre, hogy az államban magában egy irtózatossá váló elenség pusztítja és tizedeli meg az embereket.

A szesz gyilkolja és öli a társadalom alsó rétegét, évről-évre több áldozatot szedve, s tétlenül, a védelemre sem gondolva állunk mi vele szemben.

Oroszország 200.000, Anglia 100.000, Németország 50.000, Ausztria-Magyarország circa 15.000, Olaszország 10.000, Spanyolország 8000, Törökország 6000, Belgium 4000, a kisebb államok pedig együttvéve többet, mint 120.000 embert áldoznak fel évente, — mint a szo-

moru statisztika bizonyítja — alkohol ő fenségének.

Tehát a háboru, tüz, víz és más szerencsétlenségek nem követelnek annyi áldozatot, mint a pálinka és a többi szesz-italok. S mennyi még azoknak száma, a kik látszólag még élnek, s mégis félholtak? És ugyan kit kell ezért felelőségre vonnunk, kinek kell az áldozatok haláláért bünhödni?

Önmagunknak, az államkormányzatnak, a társadalomnak, a miért a belül dúló ellenséget meg nem zabolázzuk, az előttünk lefolyó gyilkosságot meg nem toroljuk.

Nem pezsgős bankettekkel fűszerezett kongresszusok tartásával, de radikális törvényekkel békozhatjuk meg csupán e rettenetes ellenséget, mely évről-évre hatalmasodik az egyes államokban.

A statisztikából azon szomorú tapasztalatot merítettük, hogy ellentétben más oldalról a midőn mindenkor a legutolsó helyen találkozunk Magyarországgal, e rém ellenséggel szemben eléggé elől vezetünk. Ausztria-Magyarországon ugyanis hoz závető számítással, mert perfekt statisztikánk még nincs, tizenötezer ember

életébe kerül évente a szesz-italok tulságos élvezete.

Tehát 15.000 áldozat halála terheli évente lelkiismeretünket, a miért szabadon, minden megszorítás nélkül engedjük tobzódni drága véreinkből a legborzalmasabb ellenséget.

És vajon Kolozsvár maga mennyivel járul eszomorú számhoz? Bizonyára nem marad mögötte a többi városoknak, mert hiszen nálunk 500 italmérés van sigy minden száz emberre tiz esik, és a százból bizonyára kettő évente áldozata lesz az alkoholizmusnak.

Kérdezem tehát, mikor ébred fel az államkormányzat, a társadalom s maga az istenadta nép végre lethargikus álmából, melyben nem látja e vészes kór ijesztő terjedését, és mikor fog annak erős kezekkel meggátlására törekedni.

Mert ha tovább is fegyverkezünk a külellenség ellen és nem vesszük észre a belül levő trójai falovat, rövid időn nem egy félmillió, de milliárdokra menő áldozatot ragad el a szesz.

Lássunk hát komolyan hozzá az alkoholizmus terjedése megakadályozásá-

hoz, szorítsuk háttérbe a kalmárkodó szellemet, a melynek igaz nagy hasznót hajt a szesz és mentjük meg emberársainkat, tegyük egészségessé ez által a társadalmi életet, s adjunk a hazának egészséges polgárokat, hogy a haza ne veszítse el őket, de erősbödjön megmentésük által.

Kolozsvár közigazgatása.

Kolozsvár, július 28.

A magyar közigazgatás mai állapotában egyike azon pontoknak, melyek megítélése pártkülömbőség nélkül az elégedetlenség eredményére vezet. Legyen az mameluk kormányparti, lelkes függetlenségi, megrögzött néppárti, miód-mind megegyezik abban, hogy közigazgatási, különösen pedig a törvényhatóság szerveire bizott közigazgatási ágak — ügymenete és egész szervezete a mai kor igényeinek és követelményeinek meg nem felel.

Akartak is a bajon segíteni. Széll Kálmán, mint belügyminiszter kereste is a hibák okait. Részben meg is találta. Egyszerűsítette az ügymenetet. Vajjon sikeresen-e, vagy nem, az nem képezi kérdés tárgyát, mert mindenki tudja, hogy az egyszerűsítés életbelépte óta, még lassabb lett az ügymenet, több lett a munka és kevesebb az elintézés.

Kolozsvár város sem akar kivétel lenni. A városi törvényhatóság egyes közigazgatási szerveinél még ma is ázsiai állapotok vannak. Nem akarunk ezuttal, külön-külön megem-

TÁRCZA.

Az első éjszaka.

(A „Kolozsvári Ujság”, eredeti tárczája.)

Irta: Somlár Béla.

Körülbelül 50 éves paraszt ember ott fekszik a sötét czella egyik sarkába vetett szalmazsákon. Kezei a lábain erős vasbilincs. Szemei behunyva, keble lassan zilál. Alszik! . . . Néha-néha idegesen megrándul teste. Hideg verejték ül arcára a homlokára.

Jámbor istenfélő embernek ismerték Kis-Azaron Tóbiás Györgyöt. Aféle jobbmódu telkes gazda volt, akinek meg volt mindene, amivel szerény igényeit kielégíthette. Feleségét még midőn az élet tavaszát élte magához szolította az U.

Nem zúgolódott a Minden-

ható e rendelkezésén. Megnyugodott, mert jól tudta, hogy a bajon már segíteni úgy sem lehet, s hogy a zúgolódás csak kint, gyötrelmet hozna az amugy is megtört lelkére.

Szerették is Tóbiás Györgyöt a faluban, esendes természetét, példás magaviseletét és vallásosságáért. A templomban még a tiszteletes ur is róla prédikált.

— Ha olyanok lesztek mint Tóbiás György, ha az ő példáját követitek, boldogok lesztek.

Nem törődött ő senkivel, semmivel a faluban. Rendben végezte a maga dolgát, s egyedüli szórakozása volt, ha vasár-és ünnepnap elment, az istenházába, végig hallgatta a szentbeszédet, az istentiszteletet. Téli estéken elövette bibliáját s abból merített szenvedő beteg lelkének enyhülést.

Igy szórakozott, ez volt az ő mulatsága.

Szóval magának való istenfélő ember volt.

Igy telt el hosszú tiz esztendő feleségének halála napja óta. . . . Azóta sok minden megváltozott a faluban. . . . Sokan meghaltak, és sokan születtek, hogy kitöltsék a hézagot, amit a halál kaszája az élet mezején ütött. Ez a Mindenható böles intézkedése! . . .

Tóbiás György nem változott. Maradt a régi; Jámbor, istenfélő, gondos, józankodoló ember.

. . . Egyszer csak ő is megváltozott.

. . . Ezelőtt két évvel, hej, meg is volt az oka!

Fábián Julis még a hetedik faluban is híres volt szépségéről. Bogár fekete szeme, hajnal piros kis szájacskája, lilomszál növése, koromfekete haja, hej, de sok fiatal legénynek vette

el az esztét! Szerelmes is volt belé Kis-Azar apraja-nagyja.

Tóbiás György sem volt vak, az ő szive is csak úgy husból van teremtve, az ő ereiben is csak olyan forró vér bugyborékol, mint az ifju nemzedékekben, bizony ő is érezte, hogy nem áll olyan erősen a talpán, mint azelőtt.

Jól tudta ezt Fábián Julis is — aki nem egyszer pislantott szerelmesen a helyre való emberre, — megszerette Tóbiás Györgyöt.

Ugy elgondolkozott, hogy ő bizony hozzá menne, ha Tóbiáséktól valaki háztűznözöbe náluk megjelenne. Igaz, hogy Tóbiás György nem épen ifju legény, de azért javakorabeli deli erős ember, akinek az esze helyén van, s jól érti a maga dolgát.

(Folytatása következik.)

lékezni a hibákról, csak általános vonásokban óhajtunk a mi-zeriákra reámutatni.

Sokan győződhetek már meg a tényekről. Nem kívánjuk senkinek, hogy saját elintézendő ügyeinél ismerje meg Kolozsvár város közigazgatását.

A tanácshoz benyújtott ügyeket — az ember megöszül — mire elintézik. Egy építési engedély megadásáig háromszor is tönkre mehet az építkezni akaró. Ha panaszszal áll elő valaki, első sorban is foghegyről beszélnek vele, másodsorban, ha már felvették a panaszt, akkorára intézik el, hogy addigra panaszos már talán meg is engesztelődött, vagy akár bele is nyugodott a fennálló állapotba.

Az iparhatóság oly gyorsan intézi el az ügyeket, hogy ha például valaki iparigazolványt óhajt váltani, az elintézésig, ha addig csak négy elemi osztályt végzett is, egész bátran akár doktorátust is szerezhet.

A községi bíróság az pláne remekül funkcionál. Ez ugylát-szik, főképen azt a célt szolgálja, hogy elvegye az emberek kedvét a perkedéstől, mert mire az ügyek érdemlegesen elintézetnek addigra bizonyára nincs alperesen mit követelni többé. A bejelentési hivatalról különösen érdemes megemlékezni. Mucsá világváros e tekintetben Kolozsvárhoz. Kecskeméthy Győző egész bátran tartózkodhatott volna itt a bejelentés nélkül, akár egy évig is.

Ellenben a számlákat már pontosan fizeti ki Kolozsvár városa. Kereskedő, vagy iparos szállítmánya. — vagy munkájáért járó összeget pontosan felvehetik — unokái.

De ha bírságot, pénzbüntetést kell kiszabni valamely adófizető polgárra, ott már tiszta lelkiismerettel mondjuk, hogy páratlan gyorsan intéznek el minden ügyet. Ha nem fizetünk, oly pontos időben végrehajtanak és árvereznek, hogy a gyorsaság hiánya miatt igazán nincs ok panaszkodni.

Bár akkor is oly gyors és pontos volna az elintézés, amikor valamely polgár kérelméről, panaszáról, vagy követeléséről van szó!

A kassai Rákóczi-ünnep.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 28.

Nagy ünneppel folyt le vasárnap Kassán a Rákóczi-ünnep, melyet a Rákóczi-ereklye-kiállítás megnyitása alkalmából rendeztek.

Az egész város lobogó-diszben állt és igen sok idegen vendég érkezett az ünnepségre.

A Rákóczi-kiállítás megnyitására leérkezett Zsilinszky Mihály államtitkár. A budapesti képviselők Budapestről délután 2 óra 35 perczkor indultak el a keleti pályaudvarról. Ugyanazzal a vonattal jött Apponyi Albert gróf is.

A Ház elnökét Takács jászóvári prépost fogadta.

A városháza nagytermében a diszgyűlést Péchy főispán nyitotta meg, rendkívül meleg sza-

vakban esetelte a Rákóczi időszak lángoló hazafiságát.

Kozósa Vincze főjegyző méltatja Rákóczinak történetben elfoglalt fontos helyét.

Javaslatot benyújt a közgyűlésnek, hogy mivel az ereklye kiállítás sikerében nagy része van Zichy Jenőnek Thaly Kálmánnal, választassanak díszpolgárrá.

Egyhangu lelkesedéssel elfogadták.

Ezután az ereklyekiállítást Takács Menyhért prépost nagyhatalás beszéddel megnyitotta, melyet jelen voltak tizezren perczekig éljeneztek.

A vendégsereg ezután a kiállítást tekintette meg.

Délután egy órakor 500 terítékű ebéd volt a Schalkházban.

Első felköszöntőt Takács prépost mondotta a királyra, Münster Tivadar Zsilinszkyt a kormány képviselőjét üdvözölte.

Kozósa főjegyző a képviselőket és Apponyit éltette.

Apponyi nagy beszédben válaszolt. Úgy érzi, hogy a midőn a nemzet képviselőt ezen magas ünnepélyre eljött, nemcsak ünnepelni jött, hanem egyszerűsággal vezekelni is. Vezetkelti azért a sévelemért, melyet korábbi törvényhozása Rákóczi szent emlékének ejtett. Most a nemzet összesége velem együtt érez, magyar szív és magyar szív között ez óhaj teljesülésében nincs különbség és ha a nemzeti akarat így összpontosul, nem hiányozhatik belőle a király akarata sem.

Este a városban fényes kivilágítás és a színházban díszelőadás volt.

A finansz és a törvény.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 28.

A legmakacsabb teremtmény a világon a finansz. Ott az utasításai, döntvényei, miniszteri rendeletei és paragrafusai közül bármelyik kíméletesebb, mint helyéből teszem fel a felelővart.

Ezért a finanszok fitymálták legtöbbször minden államhivatalok között a költségvetési törvénynek (1883: XLII.) azon parancsát is, hogy ex-lexben sem adót, sem illetéket kivetni és behajtani nem szabad.

Az adókivetést és behajtást csak a miniszterük szigorú parancsára hagyták abba, ám annál vigabban préselték ki a szegény polgárok zsírjából a többi kincstári járulékot, teszem a bélyeg- és jogilletéket, bírságokat, „lelet“-et.

Lukács pénzügyminiszter is szó nélkül tűrte ezt a nyílt törvényteleniséget mindmáig. Kiváncsian várjuk ezért, nem kap-e jókora orrot az a derék pénzügyi tisztviselő, akiben több lelkiismeret volt, mint miniszterében s aki a maga hatáskörében véget mert vetni a törvénytelen illeték- és leletbehajtásoknak.

Collei a neve ennek az egyetlen magyar pénzügyi tisztviselőnek, akiben meg mert szólalni a hazafi törvény tisztelete s a budapesti pénzügyigazgatóság területén kihirdette, hogy tilos minden „fizetési meghagyás“.

A rendelet, melyet tartson becsületbeli kötelességének követni a többi magyar pénzigazgató így szól:

„Körrendelet valamennyi kerületbeli m. kir. adóhivatalnak. A költségvetésen kívüli állapotra való tekintettel utasítja a kir. pénzügyi igazgatóság, hogy a bélyeghiányról felvett s beérkezett hivatalos leveleket könyvelje el s a kiszabást a felemelt illeték mellőzésével teljesítse, ugyancsak elkönyvelendők s kiszabandók lesznek a jogilletéki esetek is, a fizetési meghagyásokat azonban mindkét esetben csak a költségvetésen kívüli állapot megszüntetésével kézbesíttesse. Ezen rendelet a költségvetésen kívüli állapot megszüntetésével hatályát veszíti. Budapest, 1903: július 20-án Collei, s. k.“

Tehat, mint a végre-válahára jobbik eszéhez kapott m. kir. finanszhatóság helyesen mondja, az illetékeket s egyéb jövedéki tételeket is csak elkönyvelni szabad, ép mint az adót, de behajtani nem.

Megkínzott katonák.

576 áldozat.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 28.

Azzal minden ember tisztában van, hogy a kaszárnyák sok sötét titkot rejtegetnek falaik között.

Sok szenvedést és sok pusztulást.

A militarizmus oda ült a mai társadalom nyakába és nem egykönnyen rázható le onnan.

Az is addig becézgette, hízaltta, erősítette a szolgát, míg az urá lett fölötte.

Nem elég, hogy nap-nap után el kell tűrnünk azt, hogy a katonaság semmibe sem vesz bennünket polgárokat, hogy intézményünket, törvényünket magára nézve kötelezőnek létezőnek nem ismeri, de még arról is meg kell győződnünk, hogy fiainkat megkínzzák.

Ime egy példa:

A 7. gyalogezrednek Mörchingben állomásozó 4-ik századának szolgálattevő altisztje a múlt héten Strassburgban a hadbírság elé került, mert 576 esetben megkínozta a katonákat.

Hogy milyen mérvűek és természetűek voltak ezek a kínzások, a végtárgyaláson ki fog tűnni, a nyugtalanító a dologban az, hogy ez a fenevad 576 esetben kínozhatta a legénységet, míg végre elcsukták, most is csak azért, mert egy előkelő és befolyásos ember fiát kínozta meg.

Késelő mézáróslégény.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 28.

Az elmúlt héten három véres verekedés volt a különböző helyeken levő bordélyházakban. Tegnap reggelre virradóra volt a negyedik. Az eset részletei a következők:

Majorosi Gyula mézáróslégény nem csak mint mondani

szok'ák borosfővel, de tökrészen állított be a kora reggeli órákban egy barátjával a Feinstejn Fülöp fele nyilvános házba.

A ház tulajdonosa látva a garázda ember állapotát és talán már ismerte is, megtagadta neki a fekete kávé kiszolgálását, a mit kért.

Erre Majorosi éktelen dühbe jött és hatalmas gerundiumával neki esett a butoroknak, tükröknek, asztaloknak és azokat vad kiabálás közben izzé-porrá zuzta.

Természetesen ez nagy riadalmat okozott a többi ott levő vendégek között és igyekeztek a megvadult embert csillapítani.

Majorosi, ki ugyszólván önkívületi állapotban volt már kést rántott és reájuk rohant. Többeket könnyen megsebesített, hogy komolyabb természetű sebesülés nem történt, az annak tudható be, hogy a vendégek a fülkébe menekültek, többen pedig rendőrért szaladtak.

Hat rendőr vonult ki a helyszínére, a kiknek alig sikerült megfékezni a botjával magakörül hadonászó mézárósléget.

A kár a melyet okozott, meghaladja az ötszázkoronát. Ellene az eljárást bevezették.

Ezzel kapcsolatosan ismételen felhívjuk a főkapitány ur figyelmét, hogy minden olyan utcára, a hol bordélyházak vannak állandó őrszemeket állítson éjjelenként, mert mint a jelen esetről is, öt-hat embert ölhetett volna meg a feldühött ember, a mig a rendőrök megérkeztek.

HIREK

Kolozsvár, jul. 28.

— Személyi hir. Gróf Majláth Gusztáv Károly róm. kath. püspök ma este Kolozsvárra érkezik és a pápaválasztás szerencsés kimenetelért a plébániai templomban szerdán délelőtt tartandó istentiszteleten nagy papi segédlettel személyesen fog czelebrálni.

— Gyászmise a pápáért. Ma reggel 9 órakor a főplébániai templomban a pápa lelkiüdvéért ünnepélyes gyászistenisztelet lesz. A gyászmisét Biró Béla apátplébános mondja. Résztvesz a gyászünnepeken a kolozsvári dalkör is.

— Hídelve új hidat kap. Kolozsvár hídelve-kétvízközi része egy új, szekérral járható hidért folyamodott. A törvényhatóság egy bizottságot küldött ki, a mely bizottság hivatalos lesz reményt nyújtani a hidért sovárgó lelkekbe. Ma d. u. száll ki a helyszínére a bizottság Ehrlinger Lajos tanácsos vezetése alatt. Részt vesz a kiszállásban: Benel Ferencz, Koleszár Sándor, Somody István, b. tagok, Póczy Mihály főmérnök.

— Kirándulás a Petőfi sirjához. A kereskedelemügyi miniszter féláru vasuti menetjegyet engedélyezett a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum tagjai részére, azok számára, a kik a Petőfi sirját óhajtják a fehérkeresztvázi csata évforduló napján felkeresni. Az ereklye muzeum helyi vagy vidéki tagjai közül, a kik kirándulni szándékoznak,

a fél áru jegy iránt a muzeum igazgatóságához fordulhatnak.

— **Tűzrendészet Kolozsvári.** A kolozsvári tűzrendészeti ügyek és tűzrendészeti szabályzat megvitatására a törvényhatóság kiküldötte dr. Hadady Endre főkapitányt, Benel Ferencz, Polez Rezső, Kuzsók István törvényhatósági bizottsági tagokat. A bizottság ma reggel 9 órakor tartja meg az első értekezletet.

— **Egy erős pofon.** A Paesirta-utczában valami összeszóllalkozásból eredőleg Peter Józsefet ellenfele oly erővel ütötte pofon, hogy az összeesett. A mentők térítették magához és az arcán ejtett sebéit is bekötötték.

— **Megrabolt cselédleány.** Pintye Anna cselédleányt tegnap reggel a fellegvári-uton Bertalan István ismert esavargó megtámadta és pénztől megfosztotta. A megrémült leány segítségkiáltásaira elősietett a sétatéri őrszem és a támadót letartóztatta.

— **Garázdalkodó hóstáti legény.** Ugyancsak felöntött a garatra Barta István hóstáti legény a tegnap este, mert nem elégedett meg azzal, hogy végig ordította az utcákat, hanem a Radák-utczában neki esett az ablakoknak és sorra beverte, aztán a járőrköket kezdte inzultálni. A vig magyart bekisérték és elene az eljárást bevezették.

— **Szabászati tanfolyam befejezése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara támogatásával Nagyenyeden rendezett szabászati tanfolyam e hó 25-én nyert ünnepélyes befejezést a záróvizsgálással. A záró ünnepélyen megjelent Vikár Béla szakfelügyelő a miniszter képviseletében, továbbá kamaránk részéről Balázs Gyula jegyző, a város részéről a főjegyző és az ipartestület elnöke s még számosan. A tanítványok eredményes kézsültségükről adtak bizonyosságot, a mi Csontos budapesti szaktanár érdeme. Szép beszédben fejezték ki ezért neki elismerésüket a miniszter képviselője s Balázs Gyula, mely után az ünnepély véget ért.

— **Lövöldözés az utcákon.** Éretlen tacsók ismét újra kezdik egy ideig szünetelt őrült pasziójukat az éjszakai lövöldözést az utcákon. A tegnap este a Papp-utczán végig revolverlövésekkel ijesztették fel álmukból a lakosokat. Jó lenne ha a rendőrség végre hajtóvadászatot rendezne ezekre a lövöldöző parasokra és elesipné őket, hogy megérdemlett szigorú büntetésben részesüljenek.

— **Kolozsvári turisták.** Több hete utra kelt két kolozsvári ifju, az egyik Ebner Sándor, ki a r. kath. gimnáziumban most a nőfi Oszkár I. éves gazdász, hogy felhasználva a szünetet bejárják a szebb vidékeket. A fiatal turisták gyalog járták be Szolnok-Doboka, Szilágy, Szatmár, Máramaros és Beszterce-Naszód megyéket és lementek egész Bukovina határáig. Tegnap érkeztek vissza a legjobb kondícióban. Bizony példájukat követhetnék többi ifjaink is, kik ugyszólván átalusszák a vakációzt.

— **Szerződötés a kolozsvári színházhoz.** Etsy Emiliát, a Vá-

rosligeti Nyári Színház fiatal drámai művésznőjét a kolozsvári Nemzeti Színház tagjai sorába szerződötte Megyeri igazgató. A művésznő ősszel kezdi meg szereplését.

— **Fenyegetőző koldus.** Remesch János fodrászsegéd, ki teljesen elzülött már az iszákosság folytán és koldulásból tartja fen magát, a tegnap délután részegen bement Hampelics Főlixnek a helta-utczában levő lakására s mert ott kiutasították fejszével ment Hampelicsnek és megöléssel fenyegette. Alig lehetett lefogni a veszélyes embert. Bizony jó lenne ha már a rendőrség megszabadatáná a közönséget az ilyen könyörületet nem érdemlő közveszélyes koldulóalkoholistáktól.

— **Megszökött elmebajos.** Engeler Ignác kovácsi lakos tegnap reggel behozta Samu nevű 23 éves elmebajos fiát, hogy őt a karolina kórház elmeegógyászati osztályán elhelyezze. Mialatt egyik orvosnál bizonyítványért bennt járt a fia megszökött. A rendőrség csak a késő este találta meg a sétatéren. Reggelig az őrszobában helyezték el.

— **Éretlen tréfa.** Az éjjel egy czégtáblát talált a Kussuth utczában a bolt ór. Kua Mátyás köszörüs czégtábláját szakították le valami éretlen fiúktól. Csodálkozunk, hogy a rendőrség közvetlen közelében is lehet ilyesmit csinálni.

— **Az új közös pénzügyminiszter.** A király báró Burián István athenai osztrák-magyar követet közös pénzügyminiszterrel és Bossznia, Hercegovina kormányzójává nevezte. Burián István báró, az új közös pénzügyminiszter, július 29-én, holnap teszi le az esküt ő Felsőge kezébe.

— **A parlamenti ülések meghosszabbítása.** A bécsi „Zeit“ szerint a bannak az a terve, hogy a képviselőház üléseit meghosszabbítsa. Hátha így könnyebben börtöli az ellenzékét. A bán terve az, hogy az ülést délután 3 óráig meghosszabbítsa és délutáni paralel üléseket létesítsen. Az ellenzéknel a bán terve heves ellenállásra talál, mert ily indítvány csak törvényjavaslatnál jogosult. Most pedig nem az van napirenden.

— **Háborusdi áldozatai.** A trebinyi katasztrófa ügyében ma a képviselőházban a függetlenségi párt néhány tagja éles támadást fog intézni a hadsereg szervezete ellen. Indítványozni fogják, hogy a parlament a gyász jeléül az ülést függeszék fel. Bécsi hírek szerint a királyt a katasztrófa rendkívül felizgatta. Elrendelte a legszigorubb intézkedést.

— **A pápa halála.** Rómában a Szent Péter templom Gyula kápolnájában nagy közönség jelenlétében tegnap tartották meg a negyedik gyászmisét. A biborosok tegnapi ülésén 40 biboros vett részt. Vaszary Kolos hercegprimás tegnap utazott el Rómába. Kiséretében vannak Kohl Médárd, Andor György, Berger Márk czeremóniárus és Brunner Matrona rendfőnöknő.

— **Miniszterek utazása.** Láng Lajos és Darányi Ignác miniszterek tegnap reggel Zsol-

nára érkeztek, megtehették a kiállítását és megígérték, hogy augusztus 1-én a kiállítás megnyitására ide fognak érkezni. A miniszterek ezután az árviz által okozta károkat tekintették meg. Délben a miniszterek külön vonattal Trencsénbe utaztak és meghallgatták az árviz károsultak jelentéseit. Innen kocsin Bohusz közsébe utaztak, a honnan Pöstyénybe is mennek.

— **Nagybeteg művésznő.** Gróf. Kinskyné Palmay Ilka nagybetegen fekszik a budapesti Grünwald-szanatóriumban.

— **Az öreg férj sorsa.** Marosszentgyörgyön (Marostorda m.) történt, hogy Konez Lajos 78 éves korában magához vett egy Lengyel Eszter nevű asszonyt, kire pár hónapi boldog házasság után ráíratta egész vagyonát. A boldogság azonban ekkor egyszerre eltűnt a 78 éves öreg ember felesége nem a régi békés házastárs volt többé: éhezett, sőt ütlegelte is öreg férjét, ki megunva a rossz bánásmódot, — a napokban — elkeseredésében pisztolyt fogott magára. A fegyver azonban a kezében szétrobbant s csak a kezében tett kárt a 78 éves öngyilkos jelöltnek, ki most a marosvásárhelyi kórházban súlyos betegen fekszik.

— **Egy román fakir.** Valóságos bucsujáró hely lett Rójt, Bihar-megye egy kisebb közsébe. Rác Izly oitani lakos ugyanis hat napig egyfolytában mély álomba merülten aludt. A falubeliek már-már halottnak gondolták, mikor a hetedik nap váratlanul felébredt. Az élelmes román ezt a természeti tüneményt saját hasznára fordította, elmesélte, hogy a hat nap alatt bejárta az egész menyországot és meglátogatta az összes ott levő falubeli ismerősöket. A környék hiszékeny népe most bucsujárásokat rendez Rójtra, a hol meghatározott pénzüsszegért értesülhet elhunyt szerettei sorsáról. Természetesen Rác Izlynak is van gondja, hogy a menyország belsejének és lakóinak leírásában általános népszerűsége tegyen szert. A hatóságok pedig remélhetőleg minél előbb figyelmesek lesznek a rojti világbolondítására.

— **Munkásképvélő Angliában.** Barnard-Castleben (Durham grófság) Henderson, a munkások jelöltjét, 3370 szavazattal megválasztották az alsóház tagjává. Henderson az elhunyt Pease szabadelvű tag helyét tölti be.

— **Az első hazai érczkoporsó.** gyászkoesi-gyár kolozsvári első dísz temetkezési intézete, Unio-utca 12. sz. a. tudatja a helybeli és vidéki n. é. közönséggel, hogy ez iránybani szolgálatait felajánlja. Sirkoszorúk és szallagokban gyári raktár. Telefon-szám 10.

Kiadó-tulajdonosok:

GROSZ és SCHELDKRAUT.

Uj orfeum. Az „Angol királynő“ szálloda nyári kertjében Lengyel József nálunk is előnyösen ismert igazgató megkezdte előadásait. A társulat a legki-

tünőbb erőkből van megalakulva, ugymint francia, angol és szercezen művészek, bel- és külföldi énekesek és énekesnők, kitűnő szercezen zenebohócok. Belépő-díj 50 és 30. kr.

Olcso törlesztéses kölcsönök.

Erdélyrészi

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Részvénytársaság

Kolozsvárt, Rózsa-u. 1. sz.

Rövidebb és hosszabb lejáratu kölcsönöket nyújt földbirtokokra és megyei székhelyen levő házakra. Kamat törlesztés és mindennemű jutalék 50 évi törlesztési kölcsönöknél

5-80%

tehát 100 korona után félévenként 290 kor. *Nagyobb törlesztési kölcsönöknél a féléves törlesztési részletek még mérsékeltebben állapíthatók meg.* A kölcsönök záloglevelekben szavaztatnak meg, de azok készpénzben tétetnek folyóvá a mindenkori pénzüsszonyok szerint a lehető legmagasabb, ez idő szerint *kerek 100 korona árfolyam mellett!!!* Magasabb kamatozásu kölcsönök *konverziója* teljesen *illetékmentes.* Az intézet már 400 koronától kezdődőleg szavaz meg, a legelőnyösebb feltételek mellett, törlesztési kölcsönöket. Kérvény nem szükséges. Csak a telegkönyvi kivonat és *földbirtokoknál* a földadót kintűntető *kataszteri birtokívet*, házaknál a hitelesített *házbérvallomási ívet* kell egyszerű levélben, vagy rövid uton betérjeszteni. A lebonyolítás gyors és semmi különös költséggel nem jár.

Az igazgatóság.

Biasini szálloda

o kerthelyiségében o esős idő esetén a teremben

nagy varieté (orfeum) előadások.

Fellépnek itt a legelőszőr

Baumann Károly

a fővárosi orfeum kedvelt házi komikusa, mint Fregoli parodista ennek keretében mint Creo, Cake Walk táncosnő.

Souers Djelma spanyol, orosz és angol ének és táncosnők a Cake Walk tánc művésznői.

Monna Wanna parodia

a Tarka szinpad nagy sikert ért kaszsza darabja.

Roland Róbert kuplé énekes és kitűnő hangszer utánozó.

Uj! Józsi és Józsi Uj! ecxentrique párdalosok. oo

Palugyai Miczi Ormai Lujza pályadíjat nyert szépség. ének és táncosnő.

Neszmélyi Izsó karnagy, Izsóné Bella soubrette, Gyárfás Dezső humorista.

Kohn párbaja kaczagató bohózat.

Kezdeté fél 9-kor. **Családi műsor.**

Számos látoga- **Gerő József** igazgató. **Gerő József** igazgató.

FELETTE FONTOS

minden mezőgazdára, marhatulajdonosra, juh és sertéstenyésztőre és minden kisgazdára nézve!

„Miképen hizlalom fel gyorsan sertéseimet?“ Mi által lesz marhám gyorsan piaczképes?“ „Mivel gyorsíthatom az ökörhizlálást?“ „Mialtal érhetem el teheneimmél és kecskéimmél a tejhozam javítását és gyarapítását?“ „Mi által gyorsítom növendékmarhám felnövéstét?“ „Mit alkalmazzak, hogy jószágom egészséges legyen?“

Ez csakis úgy érhető el, ha kizárólag ezen törvényes védjegy alatt álló, sokoldalú kísérletezés általánosan használt és legnagyobb kitüntetéssel elfogadott **Regensburgi Étvágy-takarmány fűszert** használunk az állatok etetéséhez,

vagy italálhoz. Ez erre való kiadások igen csekélyek és gazdagon visszafizetődnek. Minden nagyobb fűszerüzletben vagy közvetlen **MEISE LAJOS vegyi gyárában Szászsebes.**

Prospektusokat és használati utasításokat franko küld kívánatra a gyár. Oly helységeken és városokban, hol még ilyen raktár nem volna, hajlandó a gyár ezeknek felállítására, melynek czéljából direkte a gyárhoz kell fordulni.

FÖLDES JÁNOS Betonépítési, Cement és Aszfalt ipar vállalata

Telefon 504. Kolozsvár, Kossuth L.-u. 41 sz. Telefon 504.

Készít és raktáron tart: Sima cement lapokat, Hornyolt-cement-fedél cserepeket, Betoncsöveket, Gipsztáblákat.

Elvállal: Nedves lakások gyökeres szárasszá tételét, járdák, folyosók, istállók, raktárak stb. aszfalttal való burkolását. Egyszerű és díszes granitto-terazzo, cement és metlachi lapokkal való burkolási munkálatokat. Vasbeton födémek létesítését.

Betoncsatornák, zsílipék, turbinatelepek, medenczék, hidak és át-ereszek és gépalapozási munkák szakszerű kivitelét a legjutányosabb árak mellett. Legjobb minőségű Brassói Portland Cement.

Román cement, gipsz, oltott mész. Kőagyagesővek, aszfalt elszigetelő lemezek, fedélpép lemezek, kátrány és carbololeum és fákyák eladása.

Építési szivattyúk kikölcsönzése.

ELADÓ HÁZ.

Egy 8 lakrészből álló

évente 450
frtot jöve-
delmező
ház olcsó áron

Kedvező fel-
tétel mellett
eladó.

Érte-
kezni
lehet
a ki-
adóba.

A ház a Ka-
rolina kór-
ház köze-
lében van.

**SZABADÁLMOKAT
ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT**

PASZTOR (TÖRVÉNYBEJÁRÓ)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÜT 17.
Hegszerep szabadszármakait, finanszíroz
bizalmányokat, belajásztromozó védjegyeket
és moztárakat.
FELVILÁGOSÍTÁS DITELÁN

STEIN BERTALAN

hatóságilag engedélyezett
végeladása.

Van szerencsém a n. é. közönsé-
get értesíteni, hogy üzletemet a
lehető legrövidebb idő alatt fel-
oszlatom, a raktáromon levő el-
ismert legjobb minőségű árukat
minden elfogadható árban

kiárusítom
s nagyobb bevásárlásnál „20
százalékat“ engedek.
Az üzlethelyiséget Reil Ödön és Ba-
logh Márton urak veszik át, ebből
is látható, hogy teljes üzlet felosz-

lás miatt történik a
végkiárusítás!
Szükséglete fedezésére kérem
a n. é. közönséget ezen kedvező
alkalmat felhasználni.

Teljes tisztelettel:
STEIN BERTALAN.

STEIN BERTALAN

hatóságilag engedélyezett
végeladása.

Legnagyobb raktár egészség-
ügyi, kényelmi és sport cik-
kekben.

Korcsolyák és

jégpatkók.

BUDAPEST

Minden osz-

tályról külön árjegyzéket ki-
vánatra ingyen küldetnek meg.

Betegtoló kocsik minden árban.

Schottola Ernő

hőcipők.

VI., Andrassy-ut 2.

Thermophor:

testmelegítő, mely tűz nélkül a
meleget 3-6 órán át tartja.

Betegtoló kocsik minden árban,

Szagmentes záró szoba klosetek
Hygienikus köpöedények
Legjobb minőségű
gummi sárczipők és

Azonnal kiadó

a város legszebb, legegész-
ségesebb fekvésű helyén

Rákóczy-ut 2. sz. a.

egy 3 szoba, alkov, előszoba, veranda
éleškamra és 2 pinczével, vízvezeték-
kel ellátott lakás.

Értekezni lehet Bernáth gépraktárossal

**Ügynökök keres-
tetnek**
fix fizetéssel és jutalékkal.

Czím a kiadóhivatalban.

Réti Sándor

férfi ruhakereskedőnél

a tanácsháza alatt

1 férföltöny 4 frtól.

1 fiu öltöny 1 frt 50 krtól.

1 férfi nadrág 1 frtól kezdve kapható.

Csakis a tanácsháza alatt.

Nyom. a „Gutenberg“ könyvnyomdában Kolozsvárt Deák Ferencz-utca 18. sz.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.